

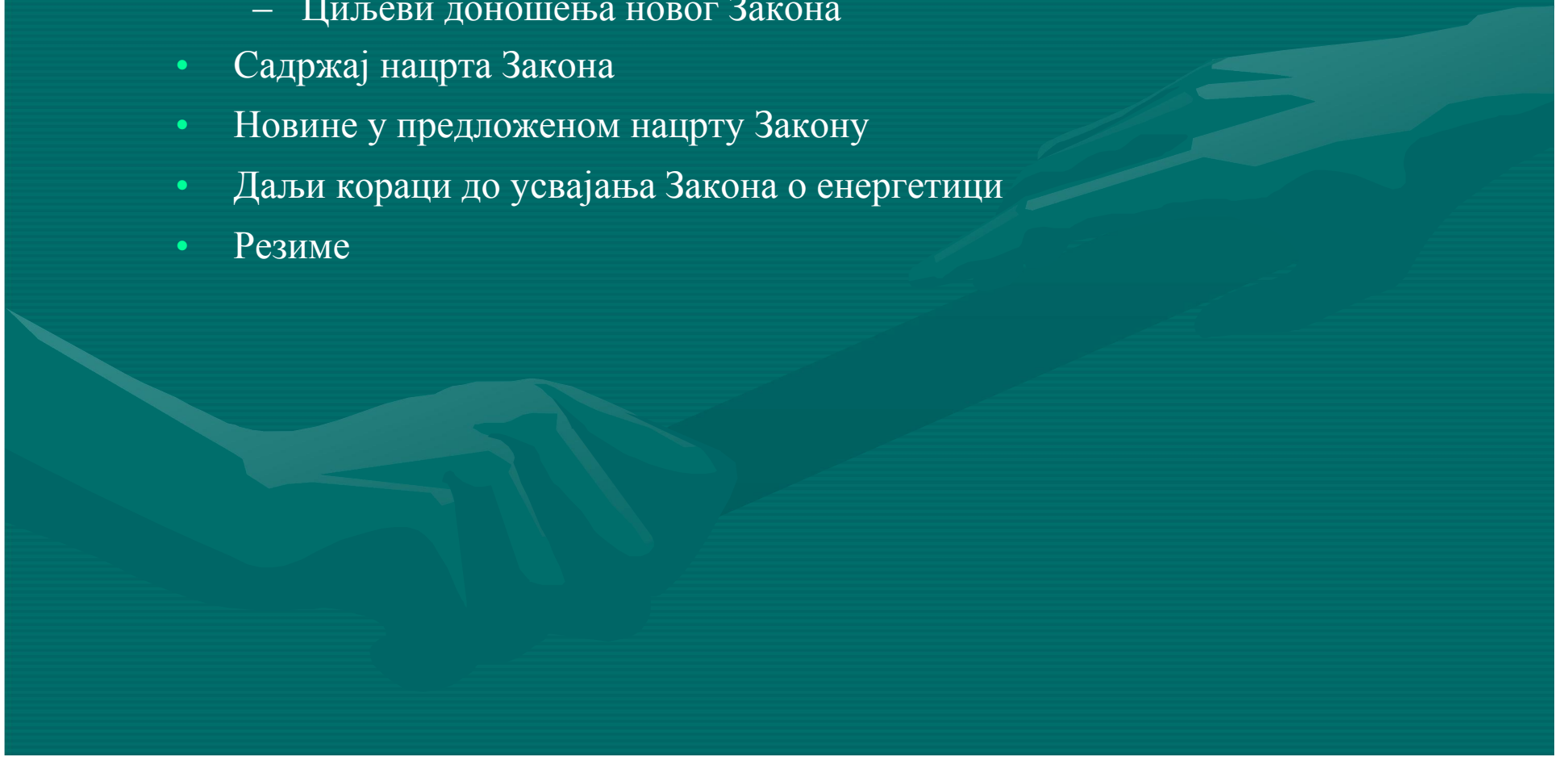
МИНИСТАРСТВО ЕНЕРГЕТИКЕ, РАЗВОЈА
И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

НАЦРТ ЗАКОНА О
ЕНЕРГЕТИЦИ

ДЕЦЕМБАР 2013.

САДРЖАЈ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

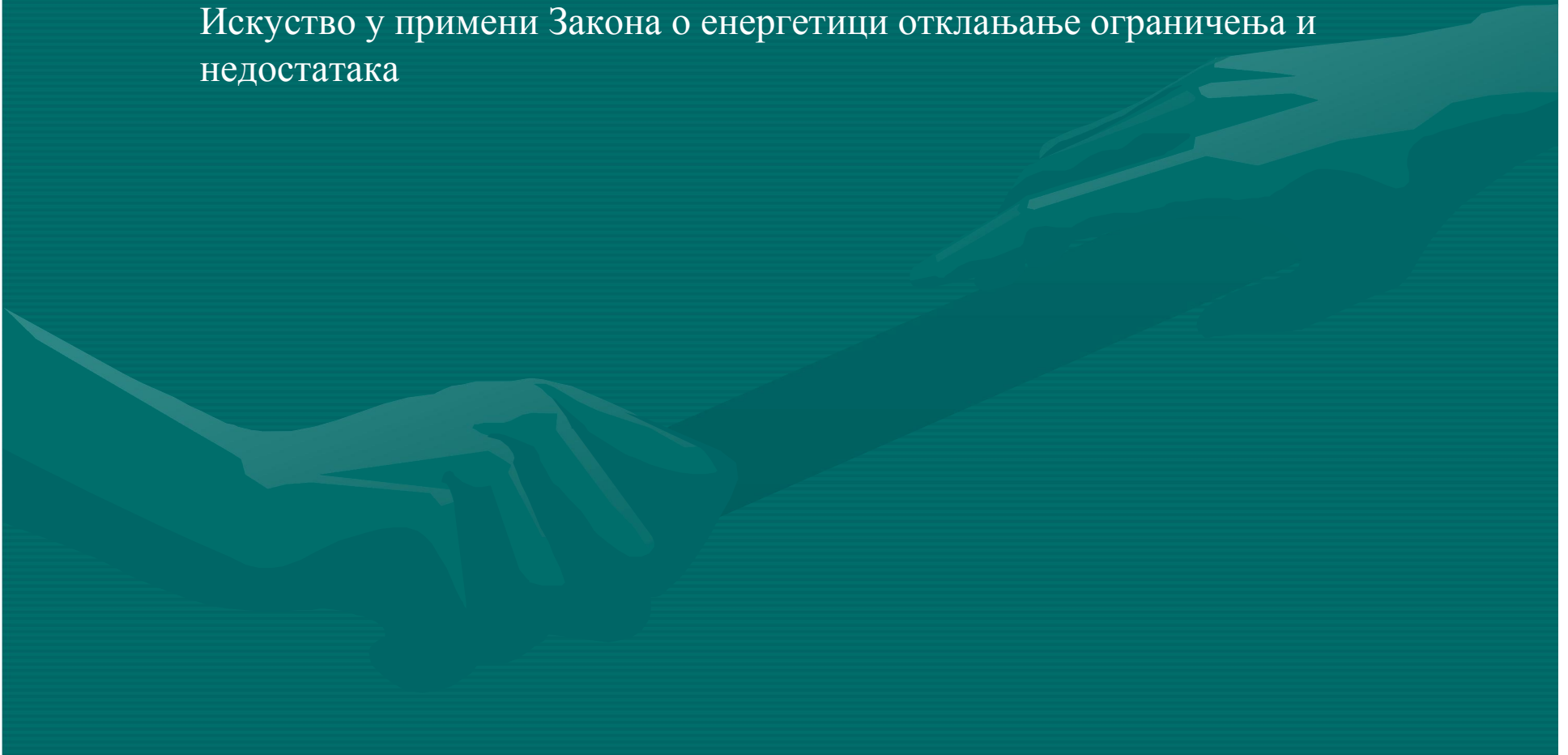
- Увод
 - Разлози за доношење новог Закона
 - Циљеви доношења новог Закона
- Садржај нацрта Закона
- Новине у предложеном нацрту Закону
- Даљи кораци до усвајања Закона о енергетици
- Резиме

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Преузете међународне обавезе;

Искуство у примени Закона о енергетици отклањање ограничења и недостатака

ЦИЉЕВИ ЗАКОНА

Имплементација Трећег енергетског пакета директива Европског парламента и Савета о јединственим правилима интерног европског тржишта електричне енергије (2009/72) и природног гаса (2009/73);

Стварање законског основа за примену уредби о условима за приступ мрежама ради прекограничне размене електричне енергије (714/2009) и о условима за приступ транспортним мрежама природног гаса (715/2009);

Имплементација Директиве о промоцији коришћења енергије из обновљивих извора енергије (2009/28);

Поспешивање развоја тржишне економије у енергетици;

ЦИЉЕВИ ЗАКОНА

Унапређење транспарентности на тржишту електричне енергије и природног гаса;

Отклањање уочених недостатака и ограничења у току примене Закона о енергетици у циљу ефикаснијег функционисања тржишта електричне енергије и природног гаса;

Стварање повољније климе и поједностављивање процедура за улагање у енергетику.

НОВИНЕ

НОВА СИСТЕМАТИКА У ЗАКОНУ:

- одвојено по областима;
- заједничке одредбе за све области :

(појмови, енергетска политика, енергетска дозвола, лиценца, Агенција за енергетику, извештај о сигурности снабдевања);

ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ:

Организовање тржишта електричне енергије, није више делатност од општег интереса;

Дистрибуција електричне енергије и управљање затвореним дистрибутивним системом

ЕНЕРГЕТСКА ДОЗВОЛА:

не прибавља се за изградњу објеката за пренос и дистрибуцију електричне енергије напона 110 kV и више

НОВИНЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РС:

Јача улога и значај

Потпуно независна од извршне власти и од других државних органа и организација;

Независно доноси одлуке и самостално располаже финансијским средствима одобреним финансијским планом и обезбеђује стручне капацитете неопходне за обављање законом утврђених послова;

Нови послови Агенције:

Спровођење поступка сертификације;

Решавање спорова путем посредовања;

Доноси правила о поравнању разлика између оправданих и остварених прихода и одобрених трошкова за случај из чл.99. закона;

Утврђује цене помоћних услуга;

НОВИНЕ

Даје сагласност на :

- а) процедуре за прикључење корисника на преносни систем;
- б) акт оператора преносног система о висини накнаде за издавање, преношење и престанак важења гаранције порекла

Може спроводити истраге, укључујући оне у погледу функционисања тржишта е.енергије и у том поступку сарађује са органом надлежним за послове конкуренције и органима надлежним за надзор над финансијским тржиштем;

Може покретати поступке пред надлежним органима;

Може доносити одлуке које су обавезујуће за енергетске субјекте.

ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

Механизми сарадње (Директива 2009/28);

Првенство произвођача електричне енергије из обновљивих извора енергије (ОИЕ) при преузимању укупно произведене електричне енергије у преносни или дистрибутивни систем, осим у случају када је угрожена сигурност рада тих система (Директива 2009/72);

Посебно су дефинисани услови за стицање статуса повлашћеног произвођача електричне енергије за електране која производе електричну енергију и електране која производе електричну и топлотну енергију;

Привремени статус повлашћеног произвођача електричне енергије за све произвођаче електричне енергије из ОИЕ;

Рок важења привременог статуса повлашћеног произвођача електричне енергије износи три године, осим за соларне електране код којих тај рок износи једну годину који се може продужити за још једну годину;

ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ

Банкарска гаранција у висини од 2% од укупне предрачунске вредности инвестиције потребна је само за постројења инсталисане снаге 100 kW и више, у поступку стицања привременог статуса повлашћеног произвођача електричне енергије;

Привремени статус, односно статус повлашћеног произвођача електричне енергије су преносиви;

Укинут је предуговор између јавног снабдевача и привременог повлашћеног произвођача;

Произвођач електричне енергије или електричне и топлотне енергије, који у прописаном року стекне статус повлашћеног произвођача електричне енергије има право на избор између скупа подстицајних мера које су важиле на дана правноснажности решења о стицању привременог статуса повлашћеног произвођача електричне енергије и скупа подстицајних мера које важе на дан подношења захтева за закључење уговора о откупу електричне енергије.

ЦЕНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ЕНЕРГЕНАТА И УСЛУГА

Регулисане цене су и цене помоћних услуга: примарне регулације, регулације напона, безнапонског покретања и острвског рада;

АЕРС утврђује највише цене закупа резерве снаге за системске услуге секундарне и терцијалне регулације у складу са реалним трошковима и тржишним условима.

ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Производња

Произвођач је дужан да омогући надлежним операторима система проверу усаглашености техничких карактеристика својих објеката и оперативних процедура са издатим актом о прикључењу, уговореним помоћним услугама и правилима о раду преносног односно дистрибутивног система

ПРЕНОСНИ СИСТЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Оператор преносног система је власник преносног система односно мреже;

Имплементација одредби о независности оператора преносног система;

Контролу над оператором преносног система и енергетским субјектом који обавља делатност производње или снабдевања електричном енергијом са друге стране не може обављати исто правно лице или орган јавне власти;

Сертификација оператора преносног система;

ПРЕНОСНИ СИСТЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Дужност оператора да Агенцији поднесе сваке године на сагласност десетогодишњи план развоја, мреже базиран на прогнозираној производњи и потрошњи ел. енергије и резултатима саветовања са заинтересованим странама;

Доноси Процедуру за прикључење на преносни систем;

Изградња прикључка од стране купца и произвођача чији објекти се прикључују на систем на основу споразума са оператором преносног система /за прикључак се прибавља посебна грађевинска и употребна дозвола, на име оператора преносног система /

ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Имплементиране одредбе око раздвајања оператора дистрибутивног система;

Оператор дистрибутивног система који је део вертикално интегрисаног предузећа мора бити независан у смислу правне форме, организације и одлучивања од других делатности које нису повезане са делатношћу дистрибуције;

Делатност дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом може да обавља један или више оператора дистрибутивног система;

Ако више оператора обавља делатност, дужни су да примењују исте тарифе за приступ дистрибутивном систему за исте групе корисника система у односу на напонски ниво, количине, начин мерења и друге критеријуме;

Оператор дистрибутивног система је власник дистрибутивног система односно мреже;

Доноси Програм усклађености за обезбеђење недискриминаторског понашања

ЗАТВОРЕНИ ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ

Дефиниција преузета из Директиве

Затворени дистрибутивни систем (ЗДС) је систем преко кога се дистрибуира електрична енергија на географски ограниченој индустријској зони, трговачкој зони и зони заједничких услуга, уколико:

- је пословање или производни процес корисника тог система из специфичних и сигурносних разлога повезан;
- се електрична енергија првенствено дистрибуира власнику или оператору система, њиховим повезаним предузећима и другим корисницима система.

На затворени дистрибутивни систем не могу бити прикључени крајњи купци из категорије домаћинства, осим у случају малог броја домаћинстава која су запослењем или на неки други начин у вези са власником или корисником оператора затвореног дистрибутивног система и налазе се на подручју тог система.

ЗАТВОРЕНИ ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ

Уколико власник електроенергетских објеката унутар затвореног дистрибутивног система не извршава обавезе из закона или није оспособљен, односно заинтересован за обављање делатности дистрибуције и управљања затвореним дистрибутивним системом, Влада ће на основу спроведеног поступка јавног тендера изабрати друго правно лице коме ће поверити обављање ове делатности.

У случају да не изабере друго правно лице, Влада ће одредити територијално надлежног оператора дистрибутивног система за обављање делатности дистрибуције и управљања затвореним дистрибутивним системом.

Власник електроенергетских објеката унутар затвореног дистрибутивног система дужан је да изабраном правном лицу, односно територијално надлежном оператору дистрибутивног система преда на коришћење и управљање своје електроенергетске објекте.

ЗАТВОРЕНИ ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ

Оператор затвореног дистрибутивног система доноси одлуку о цени приступа затвореном дистрибутивном систему на основу методологије за обрачун цене приступа затвореном дистрибутивном систему, коју доноси Агенција и има утврђене дужности и одговорности.

Оператор затвореног дистрибутивног система, дужан је да се придржава правила о раду система на који је прикључен.

СНАБДЕВАЊЕ КРАЈЊИХ КУПАЦА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

Крајњи купци електричне енергије имају право да слободно бирају свог снабдевача на тржишту, с тим што домаћинства то право стичу 1. јула 2014. године.

Снабдевање крајњих купаца електричном енергијом, поред енергетског субјекта који има лиценцу за обављање делатности снабдевања или јавног снабдевања, може да обавља и произвођач који има лиценцу за обављање енергетске делатности снабдевања електричном енергијом.

Уговор о продаји ел. енергије између јавног снабдевача и крајњег купца је уговор о продаји са потпуним снабдевањем.

СНАБДЕВАЊЕ КРАЈЊИХ КУПАЦА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

Крајњи купац може за исто место примопредаје закључити само један уговор о продаји електричне енергије са потпуним снабдевањем и не може за исто место примопредаје и за исти период снабдевања закључити други уговор о продаји електричне енергије.

Снабдевач, односно оператор система дужан је да организује пријем рекламација и приговора крајњих купаца и обезбеди објективно одлучивање у роковима утврђеним законом.

ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Цене електричне енергије за потребе балансирања система утврђују се на тржишном принципу у складу са правилима о раду тржишта.

Балансна одговорност учесника на тржишту

Учесник на тржишту електричне енергије дужан је да уреди своју балансну одговорност или закључењем уговора о балансној одговорности са оператором преносног система или закључењем уговора о преносу балансне одговорности са балансно одговорном страном.

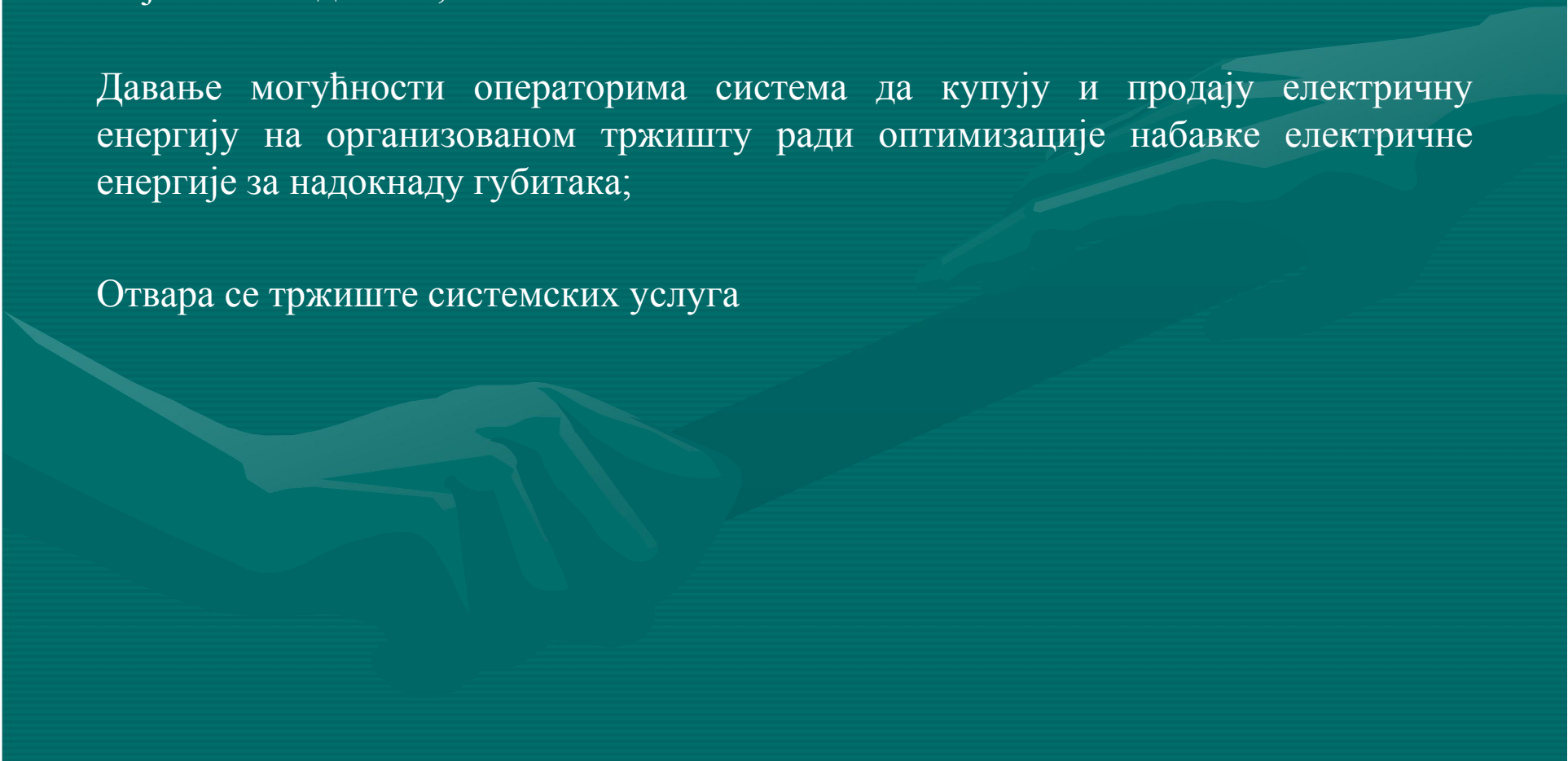
Закључењем уговора о продаји са потпуним снабдевањем, крајњи купац преноси обавезу уређења балансне одговорности за своје место примопредаје на снабдевача.

ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Промена дефиниције малог купца у циљу смањења броја купаца који имају право на јавно снабдевање;

Давање могућности операторима система да купују и продају електричну енергију на организованом тржишту ради оптимизације набавке електричне енергије за надокнаду губитака;

Отвара се тржиште системских услуга

ПРИРОДНИ ГАС

Оператор транспортног система

- власнички раздвојен оператор транспортног система;
- независни оператор система;
- независни оператор транспорт.

Имплементација одредби о независности оператора преносног система

Контролу над оператором транспортног система и енергетског субјекта који обавља делатност производње или снабдевања природним гасом са друге стране не може обављати исто правно лице или орган јавне власти;

Сертификација оператора транспортног система система;

ПРИРОДНИ ГАС

Агенција непрекидно прати испуњеност услова о раздвајању оператора;

Дужност оператора да Агенцији поднесе сваке године на сагласност десетогодишњи план развоја транспортног система у складу са Стратегијом и Програмом остваривања стратегије базиран на прогнозираним потребама за природним гасом и резултатима саветовања са свим заинтересованим странама.

ПРИРОДНИ ГАС

Дистрибуција и управљање затвореним дистрибутивним системом за природни гас

Затворени дистрибутивни систем природног гаса је систем преко кога се дистрибуира природни гас на географски ограниченој индустријској зони, трговачкој зони и зони заједничких услуга, уколико:

- је пословање или производни процес корисника тог система из специфичних и сигурносних разлога повезан;
- се природни гас првенствено дистрибуира власнику или оператору система, њиховим повезаним предузећима.

На затворени дистрибутивни систем не могу бити прикључени крајњи купци из категорије домаћинства, осим у случају малог броја домаћинстава која су запослењем или на неки други начин у вези са власником или корисником оператора затвореног дистрибутивног система и налазе се на подручју тог система.

ПРИРОДНИ ГАС

Дистрибуција и управљање затвореним дистрибутивним системом за природни гас

Корисници чији су објекти прикључени на затворени дистрибутивни систем не смеју бити дискриминисани у односу на кориснике других дистрибутивних система у погледу испоруке и снабдевања природним гасом.

Агенција доноси методологију за обрачун цене приступа затвореном дистрибутивном систему.

ПРИРОДНИ ГАС

Стварање основа за успостављање обавезних резерви природног гаса

Енергетски субјекти који обављају енергетску делатност снабдевања природним гасом и енергетски субјект који снабдева јавне снабдеваче природног гаса дужни су да обезбеде обавезне резерве природног гаса које су најмање једнаке тридесетодневним просечним потребама тих купаца у текућој години.

Обавезне резерве природног гаса користе се за обезбеђење сигурности снабдевања енергијом и енергентима становништва и привреде.

Влада ближе прописује услове и начин обезбеђења и коришћења обавезних резерви природног гаса .

НАФТА И ДЕРИВАТИ НАФТЕ

Нове енергетске делатности

- трговина горивима ван станица за снабдевање возила;
- пуњење боца за течни нафтни гас, компримовани и утечњени природни гас.

Лиценца није потребна за обављање следећих енергетских делатности:

- складиштења нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе **до 1000 тона годишње**;
- трговина на мало течним нафтним гасом у боцама **мањим од 5kg**.

Лиценцирање свих облика производње деривата нафте

Стварање основа за мониторинг квалитета деривата нафте.

НАФТА И ДЕРИВАТИ НАФТЕ

За складиштење нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе и за снабдевање сопствених возила на сопственим станицама за снабдевање возила прибавља се сагласност коју Министарство издаје решењем (*Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе*).

Сагласност се издаје под условом да објекти за складиштење и сопствене станице за снабдевање испуњавају услове и захтеве утврђене техничким прописима, прописима о енергетској ефикасности, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине.

Министарство ближе прописује услове за издавање, измену и одузимање Сагласности за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, садржину захтева и документа која се прилажу уз захтев за издавање.

Сагласности за складиштење и снабдевање за сопствене потребе привремено се одузима ако имаоц ове сагласности не одржава у исправном и безбедном стању објекте за складиштење и сопствене станице за снабдевање сопствених возила у складу са техничким прописима и ако се не придржава других прописаних услова.

ТОПЛОТНА ЕНЕРГИЈА

Цене топлотне енергије остају у систему регулисаних цена које одређује надлежни орган јединице локалне самоуправе;

Тарифни систем за одређивање цена топлотне енергије доноси Министарство енергетике уместо јединице локалне самоуправе;

Утрошена топлотна енергија наплаћиваће се на основу објективних критеријума што значи на основу измерене количине испоручене топлотне енергије;

Статус повлашћеног произвођача топлотне енергије, подстицаји за производњу топлотне енергије из обновљивих извора у надлежности су Републике Србије;

ТОПЛОТНА ЕНЕРГИЈА

Регулисано је право тарифних купаца топлотне енергије за искључење из система што је до сад била различита пракса, често уз услове који су онемогућавали ово искључење;

Регулисано је право крајњег купца да сам изгради прикључак на дистрибутивни систем топлотне енергије;

Прецизно је одређен садржај одлуке о условима и начину снабдевања топлотном енергијом на начин сличан овој одлуци код снабдевања електричном енергијом.(прикључење, квалитет испоруке итд.);

Одлуку о условима и начину снабдевања топлотном енергијом доноси надлежан орган јединице локалне самоуправе;

Код изградње нових капацитета предност је дата комбинованој производњи топлотне и електричне енергије;

Прописани су услови за стицање статуса енергетски заштићеног купца.

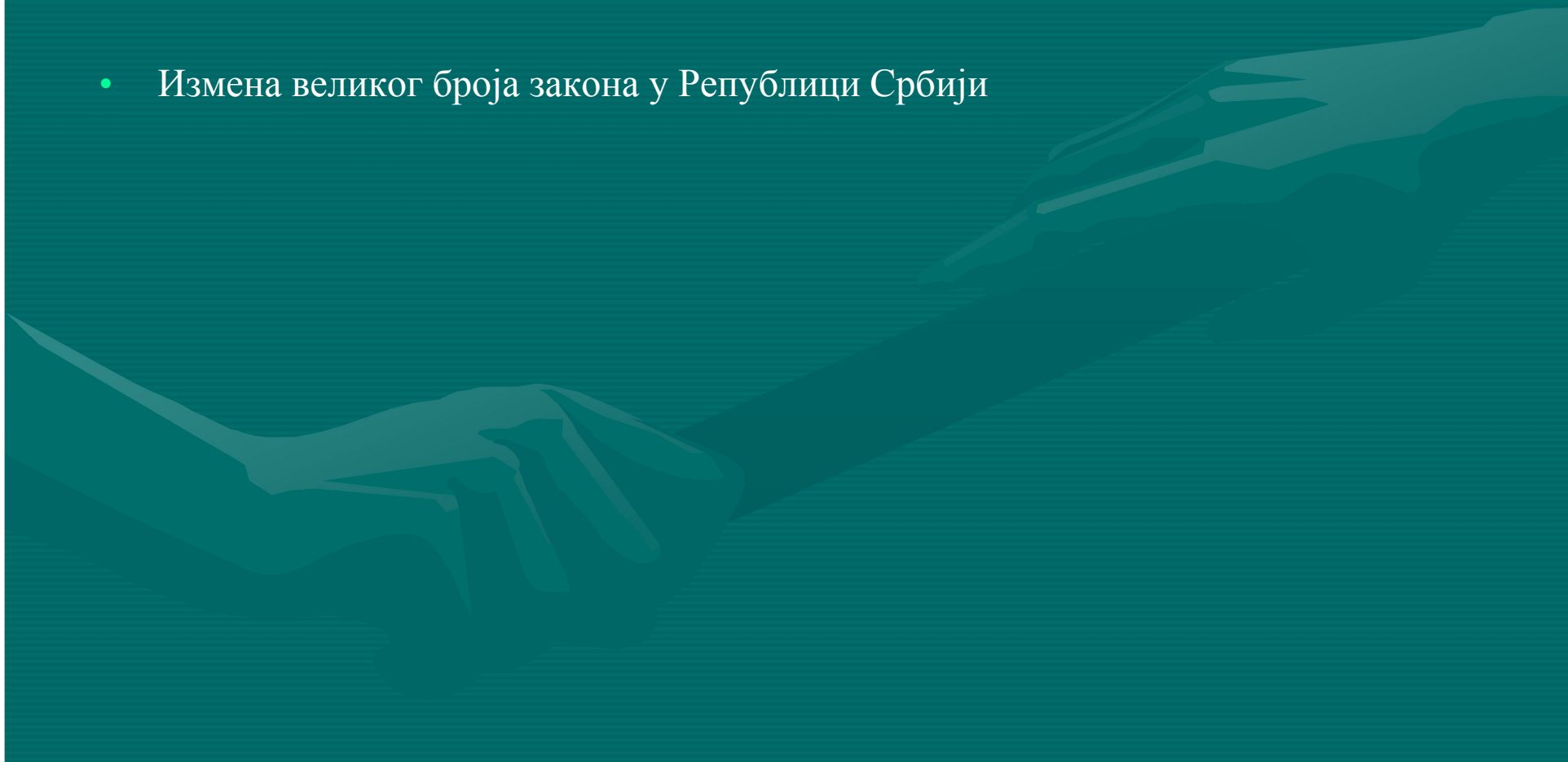
ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Успоставља се енергетски инспектор

Енергетски инспектор врши инспекцијски надзор над обављањем енергетских делатности у складу са овим законом, над објектима над којима надзор не врши електроенергетски инспектор и инспектор опреме под притиском, као и надзор над спровођењем прописа о маркирању, мониторингу и формирању обавезних и оперативних резерви и квалитетом енергије и енергената.

ПРЕДУСЛОВИ ЗА ПРИМЕНУ ЗАКОНА

- Измена великог броја закона у Републици Србији

Коментаре достављати на обрасцу путем
e-mail адресе

zakon@merz.gov.rs

ХВАЛА НА ПАЖЊИ